

Primljeno: 29.4.2024.

Prihvaćeno: 4.6.2024.

DOI: <https://doi.org/10.36506/av.67.4>

Monika Banić

Hrvatski državni arhiv
Zagreb, Hrvatska
mbanic@arhiv.hr

Tomislav Gusić

Hrvatski državni arhiv
Zagreb, Hrvatska
tgusic@arhiv.hr

SREĐIVANJE FONDA SEKRETARIJATA ZA OPĆE PRIVREDNE POSLOVE IZVRŠNOG VIJEĆA SABORA: “GDJE JE NESTALA PRIVREDA?”

UDK: 930.25(497.5)
930.251

Pregledni rad

Rad se bavi pitanjem organizacije fondova tijela koja su djelovala u razdoblju reorganizacija javne uprave od 1956. do 1965. godine, prvenstveno na primjeru fonda HR-HDA-1412. Sekretarijat za opće privredne poslove Izvršnog vijeća Sabora, a zatim i kroz analizu osnovnih podataka u fondovima u kojima je pohranjeno gradivo tijela središnje javne uprave koja su djelovala u navedenom razdoblju. Prikupljeni podaci otvorili su nova pitanja, ukazali na probleme s kojima se arhivisti susreću u praksi te ukazali na nedostatak sustavnoga i detaljnoga istraživanja povijesti pojedinih tijela, njihovih spisovodstvenih sustava i veza s drugim tijelima, kao i na potrebu da se kroz što bolje akvizicijske politike gradivo preuzima u što sređenijem obliku. Podatci navedeni u radu samo su malen dio cjelokupne slagalice koju bi valjalo složiti što prije kako bi bilo moguće što kvalitetnije u neke nove buduće arhivističke postupke i reforme.

Ključne riječi: gospodarstvo; Sekretarijat za opće privredne poslove Izvršnog vijeća Sabora; SOPP; Izvršno vijeće Sabora; fondovi Izvršnog vijeća Sabora; javna uprava 1956.-1965.

1. Uvod

Nakon što je pristupljeno sređivanju gradiva fonda HR-HDA-1412. Sekretarijat za opće privredne poslove Izvršnog vijeća Sabora, na samom početku bilo je očito da je riječ o nepotpunom fondu i gradivu kojemu će trebati vrlo ozbiljno pristupiti.¹ Cilj sređivanja nedvojbeno "krnjega" fonda bilo je detaljno identificirati gradivo, prikupiti sve dostupne podatke o gradivu i kontekstu njegova nastajanja te na temelju njih pokušati utvrditi postoji li i što se je dogodilo s gradivom koje nedostaje. Prikupljeni su podatci u konačnici otvorili neočekivano velik broj pitanja o raznim arhivskim temama i fondovima te ukazali na kompleksnost problema s kojima se u praksi susreću arhivisti koji rade na obradi gradiva.

Prvo otvoreno pitanje bilo je ono provenijencije i prvobitnoga reda u kontekstu obrađivanoga fonda. O problemima u praksi u kontekstu ta dva osnovna arhivistička načela pisao je autor Kolanović sada već davne 1991. godine, ali problemi s kojima se je tada susretao u radu jednako su aktualni i danas. Načelo provenijencije, prema autoru, pretpostavlja da svaka informacija nastaje u točno određenom kontekstu i u određenom izvoru informacija, a načelo prvobitnoga reda samo je jedan vidik načela provenijencije koje se odražava u strukturi njezina registraturnoga poslovanja. Poštivanje prvobitnoga poretka unutar jedne provenijencije znači poštivanje oblika čuvanja informacija koji je u vremenu njihova nastanka odgovarao strukturi pojedine institucije.² Otvaranjem pitanja tih osnovnih arhivističkih načela izravno je otvoreno pitanje organizacije sustava javne uprave te spisovodstva pri proučavanim tijelima. Javna je uprava u razdoblju djelovanja fonda doživjela nekoliko promjena i reorganizacija. Zbog toga je pristupljeno detaljnoj analizi promjena koje su se dogodile na razini reorganizacija javne uprave, pri čemu se je vodilo mišlju da je bez poznavanja povijesti stvaratelja arhivskoga gradiva, tj. institucija u njihovu povijesnom kontekstu i unutar političko-društvenih prilika u kojima su djelovale, nemoguća bilo kakva obrada arhivskoga gradiva.³ U fondu su nedostajale evidencijske knjige, a neki pronađeni podatci iz dostupnoga gradiva ukazivali su na to da bi osnovne evidencije SOPP-a i IVS-a mogle biti povezane s onima Izvršnoga vijeća Sabora. Kada je u konačnici utvrđena veza između reorganizacije javne uprave i novoga spisovodstvenoga sustava u javnoj upravi u kontekstu obrade navedenoga fonda, na temelju čega je identificirano gradivo koje je nedostajalo, postavilo se je pitanje primijenjene akvizicijske politike na temelju koje je fond preuzet nakon što je

¹ Radi preglednosti teksta u radu su korišteni sljedeći akronimi: DSZPNP – Državni sekretarijat za poslove narodne privrede; IVS – Izvršno vijeće Sabora; NRH – Narodna Republika Hrvatska; PS – Privredni savjet; SOPP – Sekretarijat za opće privredne poslove; SRH – Socijalistička Republika Hrvatska; VNRH – Vlada Narodne Republike Hrvatske.

² Josip Kolanović, "Arhivistika i povijest upravnih institucija," *Arhivski vjesnik* 34-35 (1992): str. 12-14.

³ Kolanović, "Arhivistika i povijest upravnih institucija," str. 12-14.

oblikovan kod stvaratelja te je postalo jasnije zašto je gradivo koje se obrađuje preuzeto u obliku u kakvom je u konačnici preuzeto. U radu problematiziramo razdoblje od 1956. do 1965. godine, obrađujemo metodologiju rada koja je dovela do pronalaska jednoga dijela "zametnutoga" gradiva iz toga razdoblja te analiziramo okolnosti zbog kojih je do toga došlo. Nastojimo dati osnovni pregled djelovanja središnjih državnih tijela na području Hrvatske u navedenom razdoblju te razdoblja njihovih djelovanja usporediti s načinom na koji su trenutačno oblikovani fondovi. Kao vrlo važan element u podjeli i konačnom oblikovanju fondova obrađujemo i organizaciju vođenja evidencija ili, kako je kroz definiciju načela prvobitnoga reda Kolanović u svojem članku definirao, strukturu registraturnoga poslovanja institucije, njezinih odjela i sekcija, u kojoj se, kako kaže, odražava raznolikost djelatnosti neke institucije⁴ i koja je u velikoj mjeri utjecala na način na koji su oblikovani neki od fondova na koje se članak odnosi. Ovaj bi rad trebao biti samo malen doprinos u popunjavanju velike slagalice o djelovanju središnje javne uprave i oblikovanju arhivskih fondova za razdoblje 1945.-1990. te pozvati sadašnje i buduće arhiviste da rade na popunjavanju te slagalice kako bi na što bolji način bilo zaokruženo jedno poglavlje hrvatske upravne povijesti i arhivistike.

2. Gdje je nestala privreda?

Godine 2019. za potrebe izrade stručnoga rada obrađeno je gradivo te je uz kasnije izmjene izrađen sumarni inventar za fond HR-HDA-1651. Državni sekretarijat za poslove narodne privrede NRH.⁵ To je tijelo bilo slijednik Privrednoga savjeta, čije je poslove preuzeo u veljači 1953. godine. Gradivo Privrednoga savjeta Vlade Narodne Republike Hrvatske čuva se u fondu HR-HDA-1096. Privredni savjet Vlade Narodne Republike Hrvatske te za njega postoji verificiran sumarni inventar s razrađenim kontekstom djelovanja stvaratelja.⁶ Djelokrug tih tijela reorganizacijom 1953. nije promijenjen u velikoj mjeri te je bio vrlo šarolik. Osim upravljanja državnim prihodima kroz poreze, upravljanja tržištem i raznim inspektoratima te obrtom i zanatstvom, u njihovu su djelokrugu bili i poslovi povezani s raznim imovinskim pitanjima, poljoprivredom, šumarstvom i lovstvom, ribarstvom, veterinarstvom, riječnim, cestovnim i pomorskim prometom, investicijama i izgradnjom. Godine 1956. Zakonom o organima uprave u NRH⁷ došlo je do velike reorganizacije javne uprave te su za većinu navedenih poslova iz djelokruga DSZPNP NRH osnovana zasebna tijela koja počinju djelovati kao

⁴ Kolanović, "Arhivistika i povijest upravnih institucija," str. 13.

⁵ Monika Banić, "HR-HDA-1651. Državni sekretarijat za poslove narodne privrede Narodne Republike Hrvatske (1953-1956)," (sumarni inventar, Zagreb, Hrvatski državni arhiv, 2023).

⁶ Goran Kanižaj, "HR-HDA-1096. Privredni savjet Vlade Narodne Republike Hrvatske (1950-1953.)," (sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2012).

⁷ Zakon o organima uprave u NRH, NN 23/1956.

sekretarijati IVS-a. Poslove privrede (gospodarstva) u užem smislu preuzeo je SOPP IVS-a, čije je gradivo raspoređeno u fond HR-HDA-1412. Sekretarijat za opće privredne poslove Izvršnog vijeća Sabora. Međutim, količina gradiva za navedeno tijelo koja je 2002. godine preuzeta od hrvatske Vlade⁸ već na prvi pogled nije odgovarala očekivanoj količini gradiva koju bi tijelo od tako velike državne važnosti i za takav raspon godina trebalo sadržavati. Bilo je to svega 19 svežnjeva, od kojih se je 17 odnosilo na gradivo nastalo djelovanjem Uprave za investicije pri SOPP-u IVS-a, a ostalo se je gradivo odnosilo na raznu dokumentaciju o kadrovima i na opće i neurudžbirane spise nepovezanih godina. Također, za evidencije koje su pripadale fondu nije se bez detaljnijega uvida moglo reći na što se točno odnose. Odlučeno je da će biti napravljen detaljan uvid u gradivo i izrađen pripadajući detaljan privremeni popis, nakon čije je izrade otvoren niz novih pitanja i odgovoreno na ono glavno koje je postavljeno na početku: Gdje je nestala privreda? Rad opisuje niz postupaka koji su doveli do novih spoznaja o lokaciji gradiva koje je nedostajalo te otvorili niz brojnih drugih pitanja o fondovima čije je gradivo nastalo za vrijeme proučavanoga razdoblja 1956.-1965. Preispitano je temeljno arhivističko načelo provenijencije i prvobitnoga reda. U kontekstu provenijencije analizirani su fondovi koji su nastali djelovanjem tijela koja su preuzela poslove DSZPNP-a NRH ili djelovala usporedno s njima te navedena analiza može poslužiti kao pomoć pri budućim opsežnijim i sveobuhvatnijim istraživanjima koja bi bilo nemoguće obuhvatiti ovim radom.

2.1. Uvid u gradivo fonda Sekretarijata za opće privredne poslove Izvršnog vijeća Sabora i određivanje problema

Prvi korak u sređivanju gradiva bilo je napraviti detaljan uvid u gradivo fonda i utvrditi o kakvom je točno gradivu uopće riječ. To je rezultiralo popisom kojim je gradivo podijeljeno na tri cjeline i ono je, s obzirom na malu količinu gradiva, u kratkom vremenu detaljno popisano. Prva cjelina sastojala se je od gradiva za koje je utvrđeno da uistinu pripada SOPP-u IVS-a, druga od gradiva za koje je postojala sumnja da se odnosi na gradivo koje je nastalo djelovanjem Odbora za privredu IVS-a, a treću cjelinu, ujedno i najopsežniju, činilo je gradivo nastalo djelovanjem Uprave za investicije, koja je i u narednim godinama ostala u nadležnosti tijela koje u djelokrugu ima resor privrede, tj. SOPP IVS. Izrada popisa je malenu količinu gradiva koja je nastala djelovanjem SOPP-a IVS-a, isključujući Upravu za investicije, još više smanjila.

⁸ Prema primopredajnomu zapisniku, između ostaloga gradiva, sastojala se je od gradiva SOPP-a IVS-a (1956.-1963.) i cjelina: Personalni spisi (1961.) 2 svežnja i 3 knjige; Uprava za investicije (1946.-1961.) 17 svežnjeva. Zapisnik o primopredaji arhivskoga gradiva između Vlade RH, od 23. travnja 2002., KLASA: 612-06/02-08/06, URBROJ: 565-02-02-4 (akvizicija 10/2002).

Prilikom uvida u gradivo, prva cjelina, tj. gradivo Sekretarijata za opće privredne poslove, privremeno je podijeljena na sljedeće podserije:

1. Organizacija SOPP IVS-a (1959.-1964.);
2. Kadrovi (1958.-1965.);
3. Financije (1961.,1964.);
4. Opći odsjek s izdvojenim dopisima (1960.-1963.);
5. Ugovori (1962.-1963.).

Gradivo druge cjeline izdvojeno je kao moguće gradivo Odbora za privredu IVS-a. Ono se je sastojalo od pozivâ Odbora za privredu na sastanak o problematici izvoza koji su upućeni raznim tijelima, pojedincima i poduzećima, predmet Vanjskotrgovinske organizacije Hrvatske, Sekretarijata za robni promet NRH – abecednoga popisa vanjskotrgovinskih poduzeća s opisom poslovanja i brojem zaposlenih te rješenja o osnivanju različitih stručnih komisija koja donosi Odbor Izvršnog vijeća za opće privredne poslove.

Gradivo treće cjeline, koje se je prema primopredajnomu popisu odnosilo na gradivo nastalo djelovanjem Uprave za investicije, najvećim je dijelom razvrstano u dosjee prema poduzećima i neprivrednim tijelima na koje su se podatci o investicijama odnosili. Ostatak gradiva Uprave za investicije odložen je prema urudžbenim brojevima spisa.

U gradivu fonda bile su tri knjige: Registar za 1959. godinu i Registar za 1961. godinu (tj. kazala) te Urudžbeni zapisnik za 1961. godinu. Prve dvije knjige (registri ili kazala) bile su imenične evidencije, a treća ("pomoćni urudžbeni zapisnik") sadržavala je popis spisa koji su prvenstveno evidentirani prema datumu, a tek potom po urudžbenom broju. Na njemu je (vjerojatno naknadno) bilo napisano ime Sekretarijata za privredu.

Dakle, nakon detaljnoga uvida u gradivo koje bi trebalo sadržavati dokumentaciju nastalu djelovanjem SOPP-a IVS-a i izrade analitičkoga popisa sa sigurnošću je utvrđeno da ne samo da nedostaje veća količina gradiva, nego da nedostaje gradivo gotovo cijeloga fonda te da u fondu uopće ne postoje tragovi o gradivu s početka djelovanja tijela nakon reorganizacije javne uprave 1956. godine do 1958. godine. Odgovor na pitanje gdje je to gradivo mogao se je skrivati u reorganizaciji javne uprave i u samoj činjenici da su neki od novoosnovanih sekretarijata, uključujući i SOPP IVS-a, prema novomu sustavu javne uprave nazvani sekretarijatima Izvršnoga vijeća Sabora. Indikativan je bio i podatak da je gradivo preuzeto akvizicijom od Vlade zajedno s ostalim gradivom Izvršnoga vijeća Sabora.⁹ Zašto se je gradivo Odbora za privredu, tijela IVS-a koje je u njegovu sastavu djelovalo od 1953. godine, našlo zajedno s gradivom koje je nastalo djelovanjem SOPP-a IVS-a? Zbog toga je pitanja za početak pristupljeno

⁹ Usp. bilješku 8.

detaljnjoj analizi sustava i tijela javne uprave u razdoblju navedene reorganizacije te usporedbi spisa i evidencija iz različitih fondova kako bi bile utvrđene stvarne veze s Izvršnim vijećem Sabora.

2.2. Javna uprava od 1956. do 1965. – osnovni zakonodavni okvir, reforme i reorganizacije

U razdoblju od 1956. do 1965. godine bilo je nekoliko reorganizacija javne uprave, a 1963. godine doneseni su Odluka o proglašenju Ustava SRH,¹⁰ Ustav SRH¹¹ i Ustavni zakon o provođenju Ustava SRH,¹² kojima je provedena transformacija iz Narodne Republike Hrvatske u Socijalističku Republiku Hrvatsku. Prva reforma u navedenom razdoblju ostvarena je kroz Zakon o organima uprave u NRH,¹³ prema kojemu su republička tijela uprave činili državni sekretarijati i sekretarijati Izvršnoga vijeća te republički savjeti. Tri državna sekretarijata bila su zadužena za unutarnje poslove, pravosudnu upravu i poslove financija, a sekretarijati IVS-a bili su sljedeći:

1. Sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju IVS-a,
2. Sekretarijat za opće privredne poslove IVS-a,
3. Sekretarijat za industriju IVS-a,
4. Sekretarijat za robni promet IVS-a,
5. Sekretarijat za poljoprivredu IVS-a,
6. Sekretarijat za šumarstvo IVS-a,
7. Sekretarijat za saobraćaj IVS-a,
8. Sekretarijat za građevinarstvo, urbanizam i komunalne poslove IVS-a,
9. Sekretarijat za rad IVS-a,
10. Sekretarijat za opću upravu IVS-a.

Treću cjelinu javnih tijela utvrđenih novim zakonom činili su republički savjeti: Savjet za prosvjetu, Savjet za kulturu i nauku, Savjet za narodno zdravlje, Savjet za socijalnu zaštitu.

Navedenim zakonom djelokrug Sekretarijata Izvršnog vijeća za opće privredne poslove određen je kako slijedi: prati provedbu republičkoga društvenoga plana u cjelini; sređuje i obrađuje podatke o privredi kao cjelini i o provedbi društvenoga plana; podnosi Izvršnomu vijeću povremene analize i izvješća o kretanju privrede; proučava pitanja privrednoga sustava i prati djelovanje privrednoga sustava i tekuće ekonomske politike; prati provedbu investicija u republici

¹⁰ Odluka o proglašenju Ustava Socijalističke Republike Hrvatske, NN 15/1963.

¹¹ Ustav Socijalističke Republike Hrvatske, NN 15/1963.

¹² Ustavni zakon o provođenju Ustava Socijalističke Republike Hrvatske, NN 15/1963.

¹³ Zakon o organima uprave Narodne Republike Hrvatske, NN 23/1956.

te daje Vijeću prijedloge po tim pitanjima i prijedloge za poduzimanje mjera u pogledu provedbe društvenih planova u tekuće ekonomske politike; daje Vijeću mišljenje o svim prijedlozima i mjerama koje se odnose na provedbu republičkoga društvenoga plana i privrede kao cjeline; daje mišljenja Vijeću o pravnim propisima iz područja privrede koje donosi Vijeće; surađuje sa Zavodom za privredno planiranje u izradi tekućega društvenoga plana; surađuje s privrednim komorama, institutima i drugim organizacijama u privredi.

Određeno je i da u sastavu Sekretarijata za opće privredne poslove IVS-a djeluje Uprava za investicije te da prema Komisiji za reviziju projekata ima određena prava i dužnosti. Za obavljanje upravnih poslova u području planiranja navedenim je Zakonom određen Zavod za privredno planiranje, koji je djelovao kao zasebna upravna ustanova.¹⁴ Dakle, sve djelatnosti koje nisu bile povezane s privrednim pitanjima u užem smislu obavljala su ostala novoosnovana tijela.

Kao radno tijelo IVS-a djelovao je odbor koji se je bavio privrednim pitanjima. Osnovan je 1953. godine pod imenom Odbor za privredna pitanja. Godine 1954. postao je Odbor za privredna pitanja i budžet, a 1955. godine počeo je djelovati kao Odbor za privredu. Pod tim imenom nastavio je djelovati do 1962. godine, kada je postao Odbor za opća privredna pitanja.¹⁵ Do reorganizacije 1956. godine Odbor je postojao kao stalno radno tijelo IVS-a koje je djelovalo odvojeno od Državnoga sekretarijata za poslove narodne privrede NRH. Međutim, nakon reorganizacije 1956. godine utvrđene su vrlo bliske administrativne veze između novoosnovanoga Sekretarijata za opće privredne poslove IVS-a i Odbora za privredu kao stalnoga radnoga tijela IVS-a, koje je nešto kasnije bilo utvrđeno pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. Godine 1958. na temelju Zakona o državnoj upravi¹⁶ donesena je Odluka o ovlaštenju pojedinih sekretarijata IVS-a za donošenje pravilnika o svojoj unutrašnjoj organizaciji, a odnosila se je na Sekretarijat za opće privredne poslove, Sekretarijat za industriju, Sekretarijat za poljoprivredu, Sekretarijat za šumarstvo, Sekretarijat za saobraćaj, Sekretarijat za građevinarstvo, urbanizam i komunalne poslove, Sekretarijat za rad, Sekretarijat za opću upravu i Sekretarijat narodne odbrane.¹⁷ Na temelju navedene odluke donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i radu Sekretarijata Izvršnog vijeća Sabora za opće privredne poslove,¹⁸ kojim je određeno da se stručni poslovi Sekretarijata provode po sljedećim grupama poslova: (1) za opća kretanja u

¹⁴ Zakon o organima uprave Narodne Republike Hrvatske, NN 23/1956.

¹⁵ Nenad Bukvić, "Izvršno vijeće Sabora Narodne Republike Hrvatske: Ustroj i djelovanje (1953-1963)," *Arhivski vjesnik* 55 (2012): str. 27-32.

¹⁶ Zakon o državnoj upravi, *Službeni list Federativne Narodne Republike Jugoslavije*, 13/1956.

¹⁷ Odluka o ovlaštenju pojedinih sekretarijata IVS-a za donošenje pravilnika o svojoj unutrašnjoj organizaciji, NN 23/1958.

¹⁸ Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i radu Sekretarijata Izvršnog vijeća Sabora za opće privredne poslove, NN 26/1960.

privredi, (2) za analitičke poslove, (3) za praćenje i analizu investicija, (4) za pitanje privrednoga sustava i (5) za privredno-pravne poslove.

Navedeno je i to da u Sekretarijatu djeluje Odsjek za opće poslove, koji obavlja poslove personalne administracije, ekonomata, poslove rukovanja poštom između odgovarajućih službi Izvršnoga vijeća i Sekretarijata, evidenciju u raspodjeli pošte i druge uredsko-tehničke poslove, a u djelokrug Odsjeka ulaze i administrativni poslovi koje Sekretarijat obavlja za Odbor Izvršnoga vijeća za privredu. Ostali administrativni poslovi, poput prijema pošte, vođenja djelovodnika, otpreme pošte, arhive i računovodstva obnašani su putem odgovarajućih službi Administrativnoga sekretarijata Izvršnog vijeća. Odnos Sekretarijata s drugim tijelima i ustanovama definiran kroz suradnju sa Zavodom za privredno planiranje te suradnju s drugim republičkim tijelima, privrednim komorama, udruženjima i drugim organizacijama u privredi. Dakle, zajednička tijela koja su povezivala SOPP IVS-a i Odbor za privredu bila su Opći odsjek pri SOPP-u IVS-a te Administrativni sekretarijat Izvršnog vijeća.

Uprava za investicije službeno je ukinuta 1960. godine,¹⁹ a Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o organima uprave u NRH²⁰ dolazi do izmjena u djelokrugu poslova unutar većine sekretarijata Izvršnoga vijeća. Zakonskom izmjenom sastava SOPP-a IVS-a uklonjena je i Uprava za investicije te obnašanje prava i dužnosti prema Komisiji za reviziju projekata. Godine 1962. osnovana je Uprava za neprivredne investicije.²¹ Nije točno utvrđeno što se je događalo s poslovima Uprave za investicije od 1960. do 1962. godine. U detaljnim privremenim popisima gradiva koji su izrađivani za potrebe sređivanja jedne od serija fonda Izvršnog vijeća Sabora, pod naslovom Privreda, gradivo Uprave za investicije pojavljuje se do 1960. godine,²² kada je ona i ukinuta.

Godine 1962. izlazi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o organima uprave u Narodnoj Republici Hrvatskoj²³ donesen na temelju Zakona o organima uprave u NRH iz 1956. godine,²⁴ kojim je određeno da su sekretarijati Izvršnog vijeća sljedeći: Sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju, Sekretarijat

¹⁹ Uredba o ukidanju Uprave za investicije Sekretarijata Izvršnog vijeća za opće privredne poslove, NN 17/1960.

²⁰ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o organima uprave u NRH, NN 28/1962.

²¹ Uredba o osnivanju Uprave za neprivredne investicije, NN 48/1962.

²² Za potrebe sređivanja fonda HR-HDA-280. Izvršno vijeće Sabora, cjelina Privreda, izrađeni su vrijedni pomoćni analitički popisi gradiva te je pomoću njih u najvećoj mjeri ukazano na to gdje se nalazi gradivo SOPP-a IVS-a, Milorad Korać, "HR-HDA-280. Izvršno vijeće Sabora SRH, Privreda spisi (1953-1967)," (privremeni popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2020); Milorad Korać, "HR-HDA-280. Izvršno vijeće Sabora SRH, Rinfuza privreda (1950-1973)," (privremeni popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2023).

²³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o organima uprave u Narodnoj Republici Hrvatskoj, NN 28/1962.

²⁴ Zakon o organima uprave u Narodnoj Republici Hrvatskoj, NN 23/1956.

za opće privredne poslove, Sekretarijat za industriju i građevinarstvo, Sekretarijat za poljoprivredu, Sekretarijat za šumarstvo, Sekretarijat za saobraćaj i pomorstvo, Sekretarijat za urbanizam, stambene i komunalne poslove, Sekretarijat za rad te Sekretarijat za republički budžet i upravu. Do velikih promjena došlo je već sljedeće godine, kada je Ustavnim zakonom o provođenju Ustava Socijalističke Republike Hrvatske²⁵ određeno da republička tijela uprave nastavljaju s radom prema prijašnjim propisima, ako Zakonom nije drugačije određeno (usp. *Tablica 1*). SOPP IVS-a je, dakle, preimenovan u Republički sekretarijat za opće privredne poslove, a pod njegov nadzor stavljen je Zavod za cijene. U Ustavnom zakonu o provođenju Ustava SRH iz 1963. pod upravama i zavodima navedena je i Uprava za neprivredne investicije, koja je tada bila pod nadzorom Republičkoga sekretarijata za budžet.

Godine 1965. donesen je Ukaz o proglašenju Zakona o republičkoj upravi.²⁶ U sastavnice republičkih tijela uprave spadaju republički sekretarijati, a mogu postojati i republički zavodi i komisije (usp. *Tablica 1*). Poslove državne uprave obavljali su i Republički zavod za planiranje i Republički zavod za statistiku. Navedenim zakonom u djelokrug novoosnovanoga Republičkoga sekretarijata za privredu vraćeni su inspekcijski poslovi u području industrije, rudarstva, građevinarstva, poljoprivrede, šumarstva, prometa i robnoga prometa, a obavljao je i druge poslove iz nadležnosti Republike u području proizvodnje, robnoga prometa, prometa, usluga i cijena. U njegovu su sastavu bili Zavod za cijene, Uprava za pomorstvo, Uprava za vodoprivredu, Uprava za veterinarstvo, Elektroenergetski inspektorat, Inspektorat parnih kotlova, Rudarski inspektorat, Poljoprivredni inspektorat, Šumarski inspektorat, Tržišni inspektorat, Saobraćajni inspektorat i Građevinski inspektorat. Gradivo novoosnovanoga sekretarijata pohranjeno je u fondu HR-HDA-1586. Republički sekretarijat za privredu. Dakle, od 1956. do 1965. godine poslovi koji su spadali u djelokrug jednoga tijela za privredu podijeljeni su na više različitih tijela, a 1965. ponovno su vraćeni u sastav jedinstvenoga tijela koje je zaduženo za privredna pitanja.

2.3. Veza između Sekretarijata za opće privredne poslove Izvršnog vijeća Sabora i Izvršnoga vijeća Sabora

Nakon proučavanja sustava javne uprave, pristupili smo usporedbi spisa s urudžbenim zapisnicima IVS-a s ostalim spisima koji su bili u gradivu IVS-a kako bismo utvrdili je li ispravna pretpostavka da bi izgubljeno gradivo moglo biti pomiješano s gradivom IVS-a. Poslovanje IVS-a i SOPP-a IVS-a bilo je usko povezano, a na to su ukazivali i administrativni poslovi koje su tijela vodila jedno za drugo. Kako je prethodno spomenuto, Odsjek za opće poslove SOPP-a IVS-a

²⁵ Ustavni zakonom o provođenju Ustava Socijalističke Republike Hrvatske, NN 15/1963.

²⁶ Ukaz o proglašenju Zakona o republičkoj upravi, NN 16/1965.

obavljao je i neke administrativne poslove za Odbor Izvršnog vijeća za privredu, koje je bilo tijelo IVS-a, a administrativni poslovi poput prijema pošte, vođenja djelovodnika, otpreme pošte, pismohrane ("arhive") i računovodstva obavljano je za oba tijela putem odgovarajućih službi Administrativnoga sekretarijata Izvršnog vijeća. Stoga je malena količina urudžbiranih spisa iz raspoloživoga gradiva oba tijela uspoređena s upisima iz općih urudžbenih zapisnika IVS-a te je utvrđeno da su spisi oba tijela – i Odbora za privredu IVS-a i SOPP-a IVS-a – urudžbirani zajedno sa svim drugim spisima IVS-a, i to oba pod internom organizacijskom oznakom VII, tj. 7, a od 1964. pod internom oznakom 9. Preostalo je još pronaći "izgubljeno" gradivo. Gradivo povezano s resorom privrede koje je bilo u gradivu fonda IVS-a u tom je trenutku bilo u sređivanju te je razdvojeno, sređivano i popisivano na temelju oznake za unutarnju ustrojstvenu oznaku VII, koja je obuhvaćala poslove privrede, a, kako se je kasnije pokazalo, i poslove Sekretarijata za opće privredne poslove IVS-a. Detaljni i kvalitetni analitički popisi koji su u tom trenutku bili u nastanku te prethodno sistematično sređivanje gradiva pomogli su da utvrditi vezu između dva, tj. tri tijela (IVS-a, Sekretarijata za opće privredne poslove s Upravom za investicije i Odbora za privredu) te olakšano napraviti uvid u spise i potrebnu usporedbu. Pokazalo se je da je među pretraživanim gradivom uistinu velika količina gradiva Sekretarijata za opće privredne poslove IVS-a i Uprave za investicije te je konačno utvrđeno gdje se je "skrila" privreda.

Nakon što je utvrđena veza između gradiva Sekretarijata za opće privredne poslove IVS-a i gradiva koje je bilo u sastavu IVS-ove cjeline o privredi, preostalo je utvrditi što se je dogodilo s gradivom Uprave za investicije. Ta Uprava, naime, čini usko povezan, ali specifičan problem. Osnovana je 1954. godine te je od osnivanja do reorganizacije javne uprave 1956. godine djelovala u sastavu Državnoga sekretarijata za poslove narodne privrede NRH. Godine 1956. nadležnost nad Upravom za investicije preuzeo je Sekretarijat za opće privredne poslove IVS-a, u čijem je sastavu djelovao do ukidanja te u konačnici i čini najveći dio fonda HR-HDA-1412. Sekretarijat za opće privredne poslove IVS-a. Usporedbom spisa iz razdoblja 1956.-1958. utvrđeno je da oni nisu unašani u opći urudžbeni zapisnik IVS-a. Iako je gradivo Uprave za investicije činilo veći dio fonda HR-HDA-1412. Sekretarijat za opće privredne poslove IVS-a, i kod toga je gradiva utvrđeno da nedostaju veće količine gradiva. Usporedbom s privremenim popisima Privrede IVS-a²⁷ utvrđeno je da je veća količina gradiva Uprave za investicije također u cjelini Privreda IVS-a, podijeljena tematski te analitički popisana zajedno s ostalim gradivom iz resora privrede koje je kao takvo izdvojeno kao posebna cjelina unutar fonda 280. Izvršno vijeće Sabora. Međutim, navedeni su popisi ukazali na nedostatak gradiva Uprave za investicije iz 1957. i 1958. godine, odnosno većina se je gradiva odnosila na 1959. i 1960. godinu, uz iznimku manje količine spisa iz 1956. godine. Znajući da se dio gradiva serije IVS-a Protokol

²⁷ Usp. bilješku 22.

odnosi na raznu tehničku dokumentaciju, prema popisu je provjereno odnosi li se možda dio serije i na Upravu za investicije. Postojeći primopredajni popis pokazao je to da je u fondu uistinu gradivo Uprave za investicije u količini od otprilike 0,5 svežnja. Uvidom u gradivo utvrđeno je da se ono najvećim dijelom odnosi upravo na godine koje nedostaju, tj. 1957. i 1958. godinu, uz manju količinu spisa iz 1956. i 1959. godine, te je utvrđeno da gradivo nije povezano s cjelinom Protokol.

Cijelu je situaciju dodatno zakomplicirala Uprava za neprivredne investicije, čije se gradivo čuva u fondu HR-HDA-1981. Uprava za neprivredne investicije (1962.-1965.), osnovana 1962. godine. Prema izvješću o poslovima obavljenima za Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske, kojima je sređivano i gradivo Uprave za neprivredne investicije,²⁸ to razdoblje obuhvaća godine počevši s 1954. godinom, dakle, gradivo Uprave za investicije koja je od 1954. do 1960. godine djelovala u sastavu Državnoga sekretarijata za poslove narodne privrede NRH i Sekretarijata za opće privredne poslove IVS-a. Gradivo Uprave za investicije, dakle, prema sadašnjim spoznajama, pohranjeno je u četiri fonda, odnosno 5 različitih većih cjelina.

3. Ostala središnja državna tijela Izvršnoga vijeća Sabora

Nakon što je konačno utvrđeno da je gradivo SOPP-a IVS-a koje nedostaje zajedno s gradivom IVS-a iz resora privrede, a imajući na umu da gradivo tijela koja su preuzela poslove Državnoga sekretarijata za poslove narodne privrede NRH nije u svim fondovima cjelokupno, pristupili smo usporedbi postojećih inventara fondova tijela za razdoblje 1956.-1965. kako bismo na temelju evidencija i raspona godina gradiva pokušali dati polazišnu točku za određivanje prioriteta za sređivanje preostalih fondova kod kojih možda postoji slična situacija kao sa SOPP-om IVS-a.

Uvidom u privremeni popis gradiva fonda HR-HDA-1411. Republički sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju SRH²⁹ utvrđeno je da za fond nisu preuzete knjige, nego samo predmetni spisi. Iako fond nosi ime tijela koje je djelovalo od 1963. do 1965. godine, u njemu je gradivo iz razdoblja u kojem su djelovali Sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju IVS-a i njegovi prednici, Sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju, Republički sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju SRH i njegovi sljednici. Sve cjeline koje trenutačno

²⁸ Godine 2007. na temelju Ugovora o suradnji na sređivanju arhivskoga gradiva sređivano je gradivo Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske. Prilikom sređivanja detaljno je popisano gradivo Uprave za neprivredne investicije koje je formirano u fond HR-HDA-1981. Uprava za neprivredne investicije. Popis se trenutačno koristi kao privremeno pomagalo za fond.

²⁹ Ivana Baković, "HR-HDA-1411. Sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju SRH (1953-1985)," (privremeni popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2019).

postoje u fondu izlaze iz vremenskoga okvira 1956.-1965. Cjeline u fondu su: Zapisnici sjednica narodnih odbora kotara (1953.-1967.), Zapisnici sjednica narodnih odbora gradova i narodnih odbora gradskih općina (1953.-1967.), Zapisnici sjednica skupština općina (1953.-1967.), Zapisnici sjednica narodnih odbora općina (1955.-1956.), Službenici lokalne samouprave (1953.), Zakoni, samoupravni sporazumi i drugi normativni akti (1954.-1983.), Opći spisi (1972.-1985.), Organizacija, politička i upravna pitanja (1961.-1967.), Spisi teritorijalne podjele (1954.-1962.).³⁰

Uvidom u popis gradiva fonda HR-HDA-1564. Sekretarijat za industriju IVS-a³¹ utvrđeno je kako je u njemu gradivo koje obuhvaća razdoblje 1953.-1969., u kojem su djelovali Sekretarijat za industriju IVS-a, Sekretarijat za industriju i građevinarstvo i Republički sekretarijat za industriju, njihovi prednici i sljednici. Nepotpuno sačuvane knjige u fondu su: Urudžbeni zapisnici 1956., 1957., 1963., 1965.; Urudžbeni zapisnici i popisi akata 1958., 1959., 1960., 1961., 1962.; Urudžbeni zapisnik projekata 1959.; Kazala 1956., 1957., 1958., 1961., 1962., 1965.; Popisi akata 1961., 1963., 1965.; Knjiga primljene pošte 1965.-1969.; Budžetske knjige 1956.-1964.; Arhivske knjige 1952.-1965., 1960.-1965. Iz toga je vidljivo kako se Knjiga primljene pošte i Budžetske knjige odnose na razdoblje nakon 1965. godine, a ostale evidencije spadaju unutar razdoblja 1956.-1965. Spisi, poredani na temelju arhivskih znakova, pokrivaju vremenski raspon 1953.-1965.

Uvidom u inventar fonda HR-HDA-1588. Republički sekretarijat za robni promet SRH³² utvrđeno je kako sve gradivo, urudžbeni zapisnici i spisi raznih serija, koji su preuzeti za fond pokrivaju sve godine u vremenskom razdoblju 1956.-1965., u kojem su djelovali Sekretarijat za robni promet IVS-a i Republički sekretarijat za robni promet.

Iz inventara fonda HR-HDA-1593. Republički sekretarijat za poljoprivredu SRH³³ utvrđeno je kako je u njemu gradivo koje obuhvaća razdoblje 1945.-1969., u kojem su djelovali Sekretarijat za poljoprivredu IVS-a, Sekretarijat za poljoprivredu, Republički sekretarijat za poljoprivredu, kao i njihovi prednici i sljednici. Knjige koje se nalaze u fondu su urudžbeni zapisnici iz 1957., 1958., 1959. i 1960. godine, urudžbeni zapisnici s popisom akata iz 1961., 1962. i 1963. godine, urudžbeni zapisnik sa stručnim ispitima iz 1960. godine,

³⁰ Gradivo Sekretarijata za organizaciju i zakonodavstvo preuzeto je istom akvizicijom kao i gradivo SOPP-a IVS-a. Obuhvaćalo je godine 1953.-1967. u količini od 151 svežnja (oko 39 d/m).

³¹ Milorad Korać, "HR-HDA-1564. Sekretarijat za industriju IVS-a ((1956-1962),1953-1965)," (popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1999).

³² Damir Validžić, "HR-HDA-1588. Republički sekretarijat za robni promet SRH (1956-1965)," (sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1997).

³³ Milorad Korać, "HR-HDA-1593. Republički sekretarijat za poljoprivredu SRH (1951-1965)," (sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1996).

urudžbeni zapisnik Uprave za vodoprivredu iz 1963. godine, kazala iz 1958. i 1963. godine, budžetske knjige 1956.-1965. te popisi akata iz 1959., 1960., 1961.-1962., 1963., 1965. U fondu je također Arhivska knjiga 1945.-1965. Spisi koji su preuzeti za fond, a koji su poredani po arhivskim znakovima, ulaze u vremensko razdoblje 1956.-1965.

Uvidom u inventar fonda HR-HDA-1584. Republički sekretarijat za šumarstvo SRH³⁴ utvrđeno je kako sve gradivo unutar fonda ulazi u vremensko razdoblje 1956.-1965., tijekom kojega su djelovali Sekretarijat za šumarstvo IVS-a, Sekretarijat za šumarstvo i Republički sekretarijat za šumarstvo. Urudžbeni zapisnici postoje za sve godine, a kazala postoje za vremenski raspon 1959.-1963. Spisi, u raznim serijama i pod raznim arhivskim znakovima, pokrivaju čitavo razdoblje.

Uvidom u popis gradiva fonda HR-HDA-1587. Republički sekretarijat za saobraćaj i pomorstvo SRH³⁵ utvrđeno je kako fond sadržava gradivo iz razdoblja 1956.-1965., u kojem su djelovali Sekretarijat za saobraćaj IVS-a, Sekretarijat za saobraćaj i pomorstvo te Republički sekretarijat za saobraćaj i pomorstvo. Urudžbeni zapisnici postoje za razdoblje 1960.-1965. godine (od 1960. do 1964. godine riječ je o urudžbenim zapisnicima s popisom akata), a spisi pokrivaju čitavo navedeno razdoblje.

Uvidom u popis tehničkih jedinica fonda HR-HDA-302. Sekretarijat za građevinarstvo, urbanizam i komunalne poslove SRH³⁶ utvrđeno je kako fond sadržava gradivo iz razdoblja 1954.-1972., u kojem su djelovali Sekretarijat za građevinarstvo, urbanizam i komunalne poslove IVS-a, Sekretarijat za urbanizam, stambene i komunalne poslove i Republički sekretarijat za urbanizam, stambene i komunalne poslove, kao i njihovi prednici i sljednici. U fondu su knjige: Urudžbeni zapisnik 1958. (Komisija za reviziju projekata), Urudžbeni zapisnik 1959.-1962. (Građevinski inspektorat u Splitu), Knjiga zapisnika sa sjednica 1956.-1959. (Komisija za reviziju projekata strojarsko-tehnološke potkomisije), Knjiga zapisnika sa sjednica 1959.-1960. (Komisija za reviziju projekata strojarsko-tehnološke potkomisije), Knjiga zapisnika sa sjednica 1960.-1962. (Komisija za reviziju projekata strojarsko-tehnološke potkomisije), Popis ovlaštenih projekatanata za građevinsko projektiranje 1959.-1961., Popis ovlaštenih projekatanata za građevinsko projektiranje 1961.-1962., Popis ovlaštenih projekatanata za građevinsko projektiranje 1957.-1958., Popis ovlaštenih projekatanata za građevinsko projektiranje 1958.-1961., Popis ovlaštenih projekatanata za građevinsko

³⁴ Rajka Bućin, "HR-HDA-1584. Republički sekretarijat za šumarstvo SRH (1956-1965)," (sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1997).

³⁵ Jasminka Cesar, "HR-HDA-1587. Republički sekretarijat za saobraćaj i pomorstvo SRH (1956-1965)," (popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2021).

³⁶ Milorad Korać, "HR-HDA-302. Sekretarijat za građevinarstvo, urbanizam i komunalne poslove SRH ((1958-1962), 1956-1971)," (popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1996).

projektiranje 1961.-1962. Spisi koji su u fondu poredani prema arhivskim znakovima pokrivaju vremensko razdoblje 1954.-1972.

Uvidom u arhivski popis fonda HR-HDA-1606. Republički sekretarijat za rad SRH³⁷ utvrđeno je kako je u fondu gradivo koje pokriva razdoblje 1956.-1990. godine, u kojem su djelovali Sekretarijat za rad IVS-a, Sekretarijat za rad i Republički sekretarijat za rad, kao i njegovi sljednici Republički sekretarijat za rad i Republički komitet za rad i zapošljavanje.

Gradivo povezano s poslovima opće uprave i proračuna (budžeta) za razdoblje od 1956. do 1965. sačuvano je u arhivskim fondovima HR-HDA-301. Državni sekretarijat za poslove opće uprave i budžet (1953. – svibanj 1956.),³⁸ HR-HDA-1985. Republički sekretarijat za budžet i opću upravu (kolovoz 1962. – travanj 1965.)³⁹ te najnoviji nedavno oformljeni fond HR-HDA-2154. Sekretarijat za opću upravu IVS-a (svibanj 1956. – kolovoz 1962.),⁴⁰ čije je gradivo izdvojeno iz dva prethodno navedena fonda kako bi gradivo koje je nastalo djelovanjem toga tijela bilo jasnije razgraničeno.

Na temelju informacija iz evidencija fondova, a bez detaljnoga uvida u gradivo, istraživanja povijesti i djelatnosti stvaratelja te njihove usporedbe, ne može se sa sigurnošću utvrditi ispravnost postojeće organizacije fondova i možebitne potrebe za njihovom reorganizacijom i oformljivanjem novih fondova. Ovdje navedene informacije mogle bi poslužiti kao polazišna točka za određivanje prioriteta pri sređivanju fondova te utvrđivanje i istraživanje veza između različitih tijela. U nastavku se nalazi pregledna tablica sa sažetim informacijama o navedenim tijelima.

³⁷ Davorin Eržišnik, "HR-HDA-1606. Republički sekretarijat za rad SRH (1956-1990)," (primopredajni popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1992).

³⁸ Ivana Baković, "HR-HDA-301. Državni sekretarijat za poslove opće uprave i budžeta (1953-1956)," (sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2023).

³⁹ Ivana Baković, "HR-HDA-1985. Republički sekretarijat za budžet i opću upravu (1962-1965)," (sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2023).

⁴⁰ Ivana Baković, "HR-HDA-2154. Sekretarijat za opću upravu Izvršnog vijeća Sabora SRH (1956-1962)," (sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2023).

Tablica 1. Podatci o reorganizaciji javne uprave i povezanim fondovima

Br.	Zakon o organima uprave u NRH (NN 23/56)	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o organima uprave u NRH (28/62)	Ustavni zakon o provođenju Ustava Socijalističke Republike Hrvatske (NN 15/63)	Ukaz o proglašenju Zakona o republičkoj upravi (NN 16/65)	Fond u HDA u čijem se sastavu nalazi gradivo navedenih tijela do 1965.	Napomena uz fond
1.	Sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju IVS-a	Sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju	Republički sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju	Republički sekretarijat za pravosuđe i opću upravu	HR-HDA-1411. Republički sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju SRH	Za fond nisu preuzete evidencije. Spisi pokrivaju razdoblje 1953.-1985., u kojem djeluju tijela iz proučavanoga vremena reorganizacije i njihovi prednici i sljednici. Gradivo je uruđbirano u općim uruđbenim zapisnicima IVS-a. Postoji jedan zasebni uruđbeni zapisnik vođen usporodno sa zapisnicima IVS-a.
2.	Sekretarijat za opće privredne poslove IVS-a	Sekretarijat za opće privredne poslove (Uprava za investicije više ne djeluje u sastavu SOPP-a IVS-a - službeno je ukinuta 1960.)	Republički sekretarijat za opće privredne poslove	Republički sekretarijat za privredu	HR-HDA-1412. SOPP IVS-a HR-HDA-280. IVS Privreda	Fond sadržava nepotpune evidencije za razdoblje 1956.-1965. i Knjige primljene pošte te Budžetske Spisi pokrivaju razdoblje 1953.-1965., u kojem djeluju tijela iz proučavanoga vremena reorganizacije i njihovi prednici.
3.	Sekretarijat za industriju IVS-a	Sekretarijat za industriju i građevinarstvo	Republički sekretarijat za industriju	–	HR-HDA-1564. Sekretarijat za industriju IVS-a NRH - Zagreb	Fond sadržava nepotpune evidencije za razdoblje 1956.-1965. i Knjige primljene pošte te Budžetske Spisi pokrivaju razdoblje 1953.-1965., u kojem djeluju tijela iz proučavanoga vremena reorganizacije i njihovi prednici.

Br.	Zakon o organima uprave u NRH (NN 23/56)	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o organima uprave u NRH (28/62)	Ustavni zakon o provođenju Ustava Socijalističke Republike Hrvatske (NN 15/63)	Ukaz o proglašenju Zakona o republicičkoj upravi (NN 16/65)	Fond u HDA u čijem se sastavu nalazi gradivo navedenih tijela do 1965.	Napomena uz fond
4.	Sekretarijat za robni promet IVS-a	–	Republički sekretarijat za robni promet	–	HR-HDA-1588. Republički sekretarijat za robni promet SRH	Fond sadržava evidencije i spise koji pokrivaju razdoblje 1956.-1965.
5.	Sekretarijat za poljoprivredu IVS-a	Sekretarijat za poljoprivredu	Republički sekretarijat za poljoprivredu	–	HR-HDA-1593. Republički sekretarijat za poljoprivredu SRH	Fond sadržava evidencije za razdoblje 1956.-1965. i Arhivsku knjigu 1945.-1965. Spisi pokrivaju razdoblje 1956.-1965.
6.	Sekretarijat za šumarstvo IVS-a	Sekretarijat za šumarstvo	Republički sekretarijat za šumarstvo	–	HR-HDA-1584. Republički sekretarijat za šumarstvo SRH	Fond sadržava evidencije i spise koji pokrivaju razdoblje 1956.-1965.
7.	Sekretarijat za saobraćaj IVS-a	Sekretarijat za saobraćaj i pomorstvo	Republički sekretarijat za saobraćaj i pomorstvo	–	HR-HDA-1587. Republički sekretarijat za saobraćaj i pomorstvo SRH	Fond sadržava evidencije i spise koji pokrivaju razdoblje 1956.-1965.
8.	Sekretarijat za građevinarstvo, urbanizam i komunalne poslove IVS-a	Sekretarijat za urbanizam, stambene i komunalne poslove	Republički sekretarijat za urbanizam, stambene i komunalne poslove	–	HR-HDA-302. Republički sekretarijat za urbanizam, stambene i komunalne poslove SRH	Fond sadržava nepotpune evidencije za razdoblje od 1956.-1965. Spisi pokrivaju razdoblje 1954.-1972.

Br.	Zakon o organima uprave u NRH (NN 23/56)	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o organima uprave u NRH (28/62)	Ustavni zakon o provođenju Ustava Socijalističke Republike Hrvatske (NN 15/63)	Ukaz o proglašenju Zakona o republickoj upravi (NN 16/65)	Fond u HDA u čijem se sastavu nalazi gradivo navedenih tijela do 1965.	Napomena uz fond
9.	Sekretarijat za rad IVS-a	Sekretarijat za rad	Republički sekretarijat za rad	Republički sekretarijat za rad	HR-HDA-1606. Republički sekretarijat za rad SRH	Fond sadržava gradivo koje uvelike izlazi iz razdoblja 1956.-1965. te, uz gradivo tijela koja su djelovala u tom razdoblju, u fondu je i gradivo Republičkoga sekretarijata za rad (1965.-1979.) i Republičkoga komiteta za rad i zapošljavanje (1979.-1990.).
10.	Sekretarijat za opću upravu IVS-a	Sekretarijat za republički budžet i upravu	Republički sekretarijat za budžet i opću upravu	-	HR-HDA-301. Džavni sekretarijat za poslove opće uprave i budžet HR-HDA-1985. Republički sekretarijat za budžet i opću upravu HR-HDA-2154. Sekretarijat za opću upravu IVS-a	Fondovi su razdijeljeni prema reorganizacijama javne uprave. Fondovi su u radu. Knjige i spisi su cjeloviti za svaki fond.

4. Provedba arhivističke teorije

Nakon prikupljanja informacija o lokaciji gradiva Sekretarijata za opće privredne poslove IVS-a i s njim povezane Uprave za investicije te prikupljanja informacija o ostalim fondovima koje bi mogle ukazati na potrebu za iscrpnijim istraživanjem i sređivanjem gradiva, preostalo je još pronaći rješenje za sređivanje gradiva fonda koji je u fokusu ovoga rada. Na primjeru toga gradiva u najvećoj mogućoj mjeri na kušnju su došla temeljna arhivistička načela o provenijenciji i prvobitnom redu te je prikazano kako način organizacije vođenja uredskoga poslovanja te nedostatak spisovodstvenih evidencija arhivistima može otežati posao i donošenje odluka za sređivanje. Problem koji se odmah u početku javio kod toga gradiva bio je taj što ono već prilikom primopredaje nije bilo jedinstveno, dobro sistematizirano niti je u potpunosti pratilo prvobitni red. Izdvojeno gradivo koje je popisano i označeno kao gradivo SOPP-a IVS-a bilo je fragmentarno, nepotpunih godina i sa samo jednom većom cjelinom, koja se je odnosila na gradivo Uprave za investicije koja je djelovala u sastavu SOPP-a IVS-a. Dakle, odmah je bilo vjerojatno da će u gradivo i strukturu biti potrebno u većoj mjeri intervenirati. Nakon što smo utvrdili gdje je zapravo gradivo SOPP-a IVS-a i Uprave za investicije, otvorilo se je pitanje je li SOPP IVS-a uistinu bio zasebno tijelo te je li opravdano da ima zaseban fond ili bi ga, uz dobru sistematizaciju i opis veza, trebalo ukinuti i ostaviti u sastavu Izvršnoga vijeća Sabora te što učiniti s gradivom Uprave za investicije, koje je, kako je naposljetku utvrđeno, u četiri različita fonda, tj. u pet različitih cjelina.

U idealnom slučaju, arhivski fond predstavlja gradivo nastalo djelovanjem jedinstvenoga stvaratelja, čini zaokruženu cjelinu i gradivo je u njemu odloženo na način i prema sustavu u kojem je izvorno stvarano. Arhivistička praksa, međutim, pokazuje da najčešće nije lako održati ili postići takvu strukturu u organizaciji fondova te da je u njihovu oblikovanju prisutna vrlo velika šarolikost. Kako piše Vilfan, detaljno razrađujući različite probleme u vezi s pitanjem provenijencije, u praksi nije uvijek jasno što treba biti smatrano provenijencijskim tijelom ili kako uopće definirati fond.⁴¹ To su problemi s kojima se arhivisti od uvijek susreću u praksi i za koje je vrlo teško naći optimalno rješenje. Gdje su granice fondova, što se događa s tijelima koja su povezana s tijelima središnjih uprava, a često su mijenjala provenijenciju uz zadržavanje kontinuiteta djelovanja, te kako, na kraju krajeva, riješiti problem ljudskoga faktora zbog kojega je nerijetko dolazilo do grešaka prilikom odlaganja, arhiviranja i na kraju preuzimanja gradiva?

Na oblikovanje arhivskih fondova utječu brojni faktori, a do odstupanja od načela provenijencije i prvobitnoga reda uglavnom dolazi zbog »nedovoljne

⁴¹ Sergij Vilfan, "Sređivanje," u *Priručnik iz arhivistike*, ur. Bernard Stulli (Zagreb: Savez društava arhivskih radnika Jugoslavije, 1977), str. 110-122.

istraženosti povijesti stvaratelja, različite primjene principa razdiobe fondova s obzirom na povijesna razdoblja, davanja prednosti formalnim pred sadržajnim kriterijima u oblikovanju arhivskih jedinica, različitoga shvaćanja i nedosljedne primjene pojedinih arhivističkih pojmova (fond, podfond, zbirka, serija), doslovne primjene principa prvobitnoga reda te nesnalazjenja u rješavanju pitanja malih količina sačuvanoga ili uopće postojećega gradiva pojedinih stvaratelja.⁴² Kao preduvjet za kvalitetno sređivanje arhivskoga gradiva i autor Kolanović, između ostaloga, navodi dobro poznavanje stvaratelja arhivskoga gradiva, tj. povijesti institucija, te poznavanje povijesnoga okvira u kojem su institucije djelovale.⁴³ Autor u navedenom članku daje kritiku nedovoljne istraženosti povijesti institucija na području Hrvatske, uz primarni osvrt na razdoblje do 1945. godine. Za istraživanje kasnijega razdoblja kao relevantan izvor spominje *Šematizam državne uprave 1945.-1990.*, koji je 1998. doživio dopunjeno izdanje⁴⁴ i koji, usprkos tomu što ponekad daje dvojbeno točne podatke,⁴⁵ ipak služi kao najvrjednije pomagalo za početak istraživanja povijesti željenih tijela. Od vremena nastanka autorova rada situacija u proučavanju institucija na području Hrvatske donekle se je, iako ne bitno promijenila. Autorica Holjevac Tuković 2004. godine obranila je magistarski rad na temu središnjih institucija NRH 1945.-1953., s posebnim osvrtom na unutarnju strukturu, stvarnu i mjesnu nadležnost.⁴⁶ Autorica Bućin u članku *Uprava 1945.-1952. godine: problemi poznavanja ustroja, identifikacije stvaratelja i oblikovanja fondova* problematizira metodologiju obrade arhivskih fondova s naglaskom na poznavanje povijesti institucija na isječku povijesti uprave 1945.-1952.,⁴⁷ a temu je znatno proširila u knjizi *Klasifikacijski sustavi u spisovodstvu uprave*, u kojoj se bavi poviješću razvoja uredskoga poslovanja obuhvaćajući, između ostaloga, i razdoblje 1945.-1990.⁴⁸ Autor Bukvić u dva je članka obradio povijest djelovanja Izvršnoga vijeća Sabora u razdoblju 1953.-1963.⁴⁹ te

⁴² Vida Pavliček, "Sređivanje i opis arhivskoga gradiva – postojeći problemi u praksi," u *Radovi 5. Kongresa hrvatskih arhivista Arhivi u Hrvatskoj (retrospektiva)*, ur. Silvija Babić (Zadar: Hrvatsko arhivističko društvo, 2017), str. 70.

⁴³ Kolanović, "Arhivistika i povijest upravnih institucija," str. 14.

⁴⁴ *Šematizam državne uprave 1945.-1990. (1994)* (Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 1998), 1. i 2. dio.

⁴⁵ Primjerice, Državni sekretarijat za poslove narodne privrede NRH, koji je djelovao od 1953. do 1956., u *Šematizmu* je naveden kao Republički sekretarijat za privredu s djelovanjem od 1953. do 1971. godine.

⁴⁶ Ana Holjevac Tuković, "Institucije središnjih tijela Narodne Republike Hrvatske 1945.-1953," (magistarski rad, Sveučilište u Zagrebu, 2004).

⁴⁷ Rajka Bućin, "Uprava 1945.-1952. godine: problemi poznavanja ustroja, identifikacije stvaratelja i oblikovanja fondova," *Arhivski vjesnik* 45 (2002): str. 51-81.

⁴⁸ Rajka Bućin, *Klasifikacijski sustavi u spisovodstvu uprave: Povijesni razvoj i suvremena stremljenja* (Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2015), str. 178-241.

⁴⁹ Bukvić, "Izvršno vijeće Sabora Narodne Republike Hrvatske: Ustroj i djelovanje (1953-1963)," str. 9-46.

1963.-1974.,⁵⁰ a djelovanje Prezidijuma Sabora u članku *Prilog povijesti institucija: Prezidijum Sabora Narodne Republike Hrvatske 1945.-1953.*⁵¹ Kao vrijedan izvor informacija o organizaciji javne uprave i unutarnjim ustrojstvima tijela s ciljem utvrđivanja međuodnosa sporednih tijela koja su djelovala u sastavima središnjih tijela mogu poslužiti i inventari arhivskih fondova u kojima su razrađene povijesti pojedinih tijela, kojih, doduše, za navedeno razdoblje i nema u znatnoj količini. Nedostatak cjelokupne i detaljne razrade povijesti institucija za razdoblje 1945.-1990. u praksi potencijalno dovodi do pogrešnoga oblikovanja arhivskih fondova ili njihova oblikovanja po načelu "onako kako je preuzeto", za što se je pokazalo da nije uvijek prema navedenom načelu provenijencije. Poseban problem predstavlja razdoblje od 1956. do 1965., kada je javna uprava doživjela nekoliko više ili manje bitnih reorganizacija, a 1958. godine uveden je i nov sustav korištenja arhivskih znakova.⁵²

Kao što je već spomenuto, fond prema načelu provenijencije obuhvaća jedinstveno gradivo nastalo djelovanjem jednoga stvaratelja, tj. pravnoga tijela ili institucije, što znači da bi gradivo istoga stvaratelja trebalo činiti jedinstven i nedjeljiv fond, a s njime je izravno povezano i načelo prvobitnoga reda, koji definira organizacija spisovodstvenoga sustava institucije. Pokazuje se da je gradivo SOPP-a IVS-a problematično već kod te osnovne definicije. Iako je riječ o Izvršnom vijeću Sabora i Sekretarijatu za opće privredne poslove IVS-a, tj. tijelima koja su reformama javne uprave definirana kao zasebna i samostalna tijela, njihov se djelokrug poslova, kao i zajedničko uredsko poslovanje, u najvećoj mjeri isprepliću.

Dakle, koje bi rješenje bilo najbolje primijeniti na SOPP IVS-a i ostale proučavane fondove ako u obzir uzmemo načela prvobitnoga reda i provenijencije te ako kao kriterij uzmemo način evidentiranja spisa nastalih djelovanjem pojedinih tijela? U obzir svakako treba uzeti i opseg posla koji je potrebno napraviti i utrošeno vrijeme koje je potrebno kako bi se došlo do najboljega mogućega rješenja te naposljetku procijeniti jesu li razmjerni s konačnim rezultatima rada.

Prva je mogućnost izdvojiti gradivo SOPP-a iz gradiva IVS-a koje je zajedno s preostalim gradivom iz djelokruga privrede IVS-a te ga pridružiti već postojećemu fondu HR-HDA-1412. SOPP IVS-a. U prilog takvom sređivanju ide činjenica da je navedeni sekretarijat prema zakonu osnovan kao zasebno tijelo i određen mu je poseban djelokrug poslova. Ima svojeg prednika i veći broj sljednika koji djeluju usporedno nakon preuzimanja poslova reorganizacijom javne

⁵⁰ Nenad Bukvić, "Izvršno vijeće Sabora Socijalističke Republike Hrvatske: Ustroj i djelovanje (1963-1974)," *Arhivski vjesnik* 56 (2013): str. 45-72.

⁵¹ Nenad Bukvić, "Prilog povijesti institucija: Prezidijum Sabora Narodne Republike Hrvatske 1945.-1953.," *Arhivski vjesnik* 60 (2017): str. 61-88.

⁵² Naredba o planu jedinstvenih arhivskih znakova za sve organe uprave na teritoriju Narodne Republike Hrvatske, NN 7/1958.

uprave 1956. godine. Gradivo sadržava i poseban urudžbeni zapisnik SOPP-a IVS-a iz 1961. koji pokazuje da je tijelo, makar za to razdoblje, uz opći zapisnik vodilo i vlastiti usporedni urudžbeni zapisnik. Nije utvrđeno jesu li postojali posebni zapisi i za ostale godine. Taj bi način sređivanja bio vrlo dugotrajan i zahtjevan posao, prilikom kojega bi bilo potrebno nedvojbeno razdvojiti gradivo Odbora za Privredu, SOPP-a IVS-a i Uprave za investicije, što otežava činjenica da je velik dio spisa urudžbiran pod zajedničkom internom oznakom. Kriterij vlastitoga spisovodstva u tom slučaju uglavnom nije primjenljiv, budući da je Administrativni sekretarijat kao tijelo IVS-a vodio evidencije i za Sekretarijat i za tijela IVS-a koja su u djelokrugu imala privredne poslove. Djelokrug poslova koje su oba tijela obavljala bio je usko povezan te bi izdvajanjem spisa iz fonda bila narušena cjelovitost zajedničkih poslova. S druge strane, SOPP IVS-a bio je zasebno tijelo koje je reorganizacijom javne uprave u teoriji dobilo jednak status kao i ostala tijela IVS-a te se, osim zajedničkoga spisovodstva i činjenice da su oba tijela djelovala na istoj adresi te je gradivo oba tijela bilo pohranjeno na istom mjestu, može činiti kao zaokružen i cjelovit fond.

Druga, brža i jednostavnija mogućnost bila bi ukinuti postojeći fond HR-HDA-1412. SOPP IVS-a te manju količinu gradiva pridružiti pripadajućim serijama privrede IVS-a. U prilog tomu rješenju ide činjenica da je za oba glavna tijela zadužena za poslove privrede (uz ostale organizacijske jedinice IVS-a) vođen jedinstveni urudžbeni zapisnik koji je cjelovit, spisi različitih tijela za poslove privrede su evidentirani pod oznakom iste organizacijske jedinice te je djelatnost Odbora za privredu bila usko povezana s djelatnosti SOPP-a. Također, velik je dio spisa zajedno odlagan te predan Hrvatskomu državnomu arhivu kao cjelina. Taj način sređivanja znači da ne bi postojala dosljednost u organizaciji fondova u kontekstu reorganizacija javne uprave za razdoblje 1956.-1965., s obzirom na to da bi gradivo preostalih tijela koja su također djelovala kao sekretarijati IVS-a bilo u vlastitim fondovima.

Treća je mogućnost ostaviti gradivo u postojećem stanju i u obliku u kojem je preuzeto i na temelju kojega je formiran postojeći fond, uz detaljnu i preciznu razradu veza između fondova i spisa. U prilog toj mogućnosti ide to da za njega već postoji odgovarajući popis, te bi u najvećoj mogućoj mjeri bio smanjen opseg potrebnoga posla, koji bi za obje prethodne varijante bio znatan. Detaljno i precizno razrađene veze između gradiva u različitim fondovima činile bi najveću vrijednost takvoga inventara. Međutim, taj način sređivanja, prema kojemu se ne bi interveniralo u postojeće gradivo, nego bi se ostavilo postojeće stanje i dobro razradile veze, znači da bi gradivo Sekretarijata za opće privredne poslove ostalo podijeljeno u dva različita fonda, a gradivo Uprave za investicije u četiri različita fonda, tj. u pet različitih cjelina.

Što na temelju svih prikupljenih informacija učiniti s gradivom Uprave za investicije? Činjenica da je gradivo u četiri različita fonda, odnosno u pet

različitih cjelina, otvara brojne mogućnosti i uvelike otežava odluku. Za početak bi možda "najbezbolnije" bilo manju količinu gradiva Uprave koja se je, kako se čini, sasvim slučajno našla zaprimljena s gradivom Protokola izdvojiti iz te serije i pridružiti ostatku gradiva fonda HR-HDA-1412. SOPP IVS-a, što zahtijeva najmanju fizičku intervenciju u gradivo i dopunu postojećega popisa fonda.

5. Zaključak

Na primjeru analize fondova čije je gradivo nastalo za vrijeme djelovanja državnih institucija u razdoblju 1956.-1965. prikazani su problemi povezani s oblikovanjem fondova, sređivanjem, obradom i organizacijom gradiva u fondovima iz navedenoga razdoblja te su prikazane mogućnosti i izneseni prijedlozi za oblikovanje fonda i gradiva uz argumente koji idu u korist ili protiv mogućih utvrđenih rješenja na primjeru SOPP-a IVS-a. Za koje se god rješenje odlučili, nijedno u konačnici ne daje savršen ishod te ukazuje na slojevitost i kompleksnost načela provenijencije i nedostatak jednoznačnoga rješenja, a cilj je naći ono koje daje najbolji omjer uloženoga truda i rada te ishoda. Primjeri navedeni u ovom članku samo su "kap u moru" istraživanja koje je potrebno provesti za navedeno razdoblje, a opsežna istraživanja nisu moguća bez detaljnoga uvida u gradivo i aktivnoga rada na njemu. Ovaj se rad bavi samo nekim tijelima središnje javne uprave, bez da se nekih uopće dotaknuo, a osim Uprave za investicije, preostaje identificirati i gradivo brojnih drugih tijela koja su djelovala u sastavima tijela središnje javne uprave ili samostalno.

Detaljno sređeno gradivo u konačnici bi značilo olakšano stavljanje naglaska na važno, manje važno i nevažno te bi bilo omogućeno lakše izlučivanje gradiva koje nije izlučeno na vrijeme i sada predstavlja balast, a nemoguće ga je izlučiti bez detaljne identifikacije. Tako bi bio racionaliziran spremišni prostor, smanjeni troškovi i omogućena bolja skrb o vrijednom gradivu, što bi rezultiralo i lakšim snalaženjem arhivista i korisnika u sređenom gradivu.

Što se tiče gradiva koje je preuzeto u nekim prošlim razdobljima, preostaje nam da "plivamo" kroz postojeće stanje te analiziramo svaki slučaj zasebno u potrazi za što boljim rješenjima. A što se tiče preuzimanja koja nam predstoje, važno je da na temelju prethodnih iskustava poboljšavamo akvizicijske politike i posvetimo veću pažnju brizi za gradivo u nastajanju kako bi ono u konačnici bilo preuzeto u nadležni arhiv kao gotova, sređena i zaokružena cjelina. To u praksi znači redovito obavljanje kontrole nad gradivom kojemu tek slijedi preuzimanje, kao i pojačano pružanje pomoći stvarateljima koji se nerijetko suočavaju s nedostatkom stručnih kadrova i odgovarajućih uvjeta za adekvatno čuvanje i obradu. Na taj bi se način budući baštinici arhivskoga gradiva u daleko manjoj mjeri susretali s problemima za koje danas vidimo da ih je u novijim organizacijskim sustavima lakše riješiti u samim počecima.

POPIS IZVORA

Službena glasila

Narodne novine (Zagreb), 1956, 1958, 1960, 1962, 1963, 1965.

Službeni list Federativne Narodne Republike Jugoslavije (Beograd), 1956.

Literatura

Baković, Ivana. "HR-HDA-1411. Sekretarijat za zakonodavstvo i organizaciju SRH (1953-1985)." Privremeni popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2019.

Baković, Ivana. "HR-HDA-1985. Republički sekretarijat za budžet i opću upravu (1962-1965)." Sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2023.

Baković, Ivana. "HR-HDA-2154. Sekretarijat za opću upravu Izvršnog vijeća Sabora SRH (1956-1962)." Sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2023.

Baković, Ivana. "HR-HDA-301. Državni sekretarijat za poslove opće uprave i budžeta (1953-1956)." Sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2023.

Banić, Monika. "HR-HDA-1651. Državni sekretarijat za poslove narodne privrede Narodne Republike Hrvatske (1953-1956)." Sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2023.

Bućin, Rajka. "Uprava 1945.-1952. godine: problemi poznavanja ustroja, identifikacije stvaratelja i oblikovanja fondova." *Arhivski vjesnik* 45 (2002): str. 51-81.

Bućin, Rajka. *Klasifikacijski sustavi u spisovodstvu uprave: Povijesni razvoj i suvremena stremljenja*. Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2015.

Bućin, Rajka. "HR-HDA-1584. Republički sekretarijat za šumarstvo SRH (1956-1965)." Sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1997.

Bukvić, Nenad. "Izvršno vijeće Sabora Narodne Republike Hrvatske: Ustroj i djelovanje (1953-1963)." *Arhivski vjesnik* 55 (2012): str. 9-46.

Bukvić, Nenad. "Izvršno vijeće Sabora Socijalističke Republike Hrvatske: Ustroj i djelovanje (1963-1974)." *Arhivski vjesnik* 56 (2013): str. 45-72.

Bukvić, Nenad. "Prilog povijesti institucija: Prezidijum Sabora Narodne Republike Hrvatske 1945.-1953." *Arhivski vjesnik* 60 (2017): str. 61-88.

Cesar, Jasminka. "HR-HDA-1587. Republički sekretarijat za saobraćaj i pomorstvo SRH (1956-1965)." Popis gradiva, Zagreb, Hrvatski državni arhiv, 2021.

Eržišnik, Davorin. "HR-HDA-1606. Republički sekretarijat za rad SRH (1956-1990.)." Primopredajni popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1992.

Holjevac Tuković, Ana. "Institucije središnjih tijela Narodne Republike Hrvatske 1945.-1953." Magistarski rad, Sveučilište u Zagrebu, 2004.

Kanižaj, Goran. "HR-HDA-1096. Privredni savjet Vlade Narodne Republike Hrvatske (1950-1953)." Sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2012.

Kolanović, Josip. "Arhivistika i povijest upravnih institucija." *Arhivski vjesnik* 34-35 (1992): str. 9-20.

Korać, Milorad. "HR-HDA-1564. Sekretarijat za industriju IVS-a ((1956-1962.),1953-1965.)." Popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1999.

Korać, Milorad. "HR-HDA-280. Izvršno vijeće Sabora SRH, Privreda spisi (1953-1967)." Privremeni popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2020.

Korać Milorad. "HR-HDA-280. Izvršno vijeće Sabora SRH, Rinfuza privreda (1950-1973)." Privremeni popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 2023.

Korać, Milorad. "HR-HDA-302. Sekretarijat za građevinarstvo, urbanizam i komunalne poslove SRH ((1958-1962.), 1956-1971.)." Popis gradiva, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1996.

Korać, Milorad. "HR-HDA-1593. Republički sekretarijat za poljoprivredu SRH (1951-1965)." Sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1996.

Pavliček, Vida. "Sređivanje i opis arhivskoga gradiva – postojeći problemi u praksi." U *Radovi 5. Kongresa hrvatskih arhivista Arhivi u Hrvatskoj (retrospektiva)*, ur. Silvija Babić, str. 67-102. Zadar: Hrvatsko arhivističko društvo, 2017.

Šematizam državne uprave 1945.-1990.(1994). Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 1998.

Validžić, Damir. "HR-HDA-1588. Republički sekretarijat za robni promet SRH (1956-1965)." Sumarni inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 1997.

Vilfan, Sergij. "Sređivanje." U *Priručnik iz arhivistike*, ur. Bernard Stulli, str. 110-122. Zagreb: Savez društava arhivskih radnika Jugoslavije, 1977.

Summary

ARRANGING THE FONDS OF THE SECRETARIAT FOR GENERAL ECONOMIC AFFAIRS OF THE EXECUTIVE COUNCIL OF THE PARLIAMENT: "WHERE DID THE ECONOMY DISAPPEAR?"

The paper analyses organisation of archival fonds of state bodies that operated during the periods of public administration reorganisations from 1956 to 1965. Primal example used in the paper is the fonds HR-HDA-1412. Secretariat for General Economic Affairs of the Executive Council of the Parliament (Sekretarijat za opće privredne poslove Izvršnog vijeća Sabora), followed by the analysis of other fonds that contain the material of central public administration bodies that operated in the specified period. The collected data opened innumerable new questions, indicated the problems that archivists face in practice, and pointed out the lack of systematic and detailed research into the histories of individual bodies, their record-keeping systems and connections with other bodies as well as the need to improve acquisition policies in order to take over the materials as arranged as possible. The data presented in the paper is only a small part of the entire puzzle, which should be put together as soon as possible in order to enter in the new future archival processes and reforms as efficiently as possible.

Keywords: *economy; Secretariat for General Economic Affairs of the Executive Council of the Parliament; SOPP (Sekretarijat za opće privredne poslove); Executive Council of the Parliament (Izvršno vijeće Sabora); fonds of the Executive Council of the Parliament; public administration 1956-1965*

Translated by Marijan Bosnar

